

Судовий захист — невід'ємне право кожного

Столична юстиція консультує щодо захисту прав українців у рамках правопросвітницької кампанії «Я МАЮ ПРАВО!».

Рішенням другого сенату Конституційного Суду України від 15.05.2019 у справі № 3-368/2018 (5259/18) визнано такими, що не відповідає Конституції України (є неконституційним), положення частини другої статті 26 Закону України “Про виконавче провадження”, яким визначено розміри авансового внеску, який стягувачі мають сплатити при примусовому виконанні рішень, а також передбачено випадки звільнення стягувачів від сплати такого внеску.

Зазначеним Рішенням Конституційним Судом України наголошено, що виконання судового рішення є невід'ємною складовою права кожного на судовий захист і охоплює, зокрема, визначений у Законі комплекс дій, спрямованих на захист і поновлення порушених прав, свобод, законних інтересів фізичних осіб та юридичних осіб, суспільства, держави.

Зазначена норма закладена на конституційному рівні у зв'язку із внесенням Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» від 2 червня 2016 року № 1401–VIII змін до Конституції України та доповненням її, зокрема, статтею 1291, частиною другою якої передбачено, що держава забезпечує виконання судового рішення у визначеному законом порядку.

Конституційний Суд України, беручи до уваги статті 3, 8, частини першу, другу статті 55, частини першу, другу статті 1291 Конституції України, свої юридичні позиції щодо визначення виконання судового рішення складовою конституційного права на судовий захист, вважає, що держава, створюючи належні національні організаційно-правові механізми реалізації права на виконання судового рішення, повинна не лише впроваджувати ефективні системи виконання судових рішень, а й забезпечувати функціонування цих систем у такий спосіб, щоб доступ до них мала кожна особа, на користь якої ухвалене обов'язкове судове рішення, у разі, якщо це рішення не виконується, у тому числі державним органом.

Конституційний Суд України аналізуючи статті 3, 8, частини першу, другу статті 55, частини першу, другу статті 1291 Основного Закону України приходить до висновку, що в аспекті гарантування на конституційному рівні права кожного на судовий захист та забезпечення державою виконання судового рішення відсутність у стягувача як особи, на користь якої ухвалене судове рішення, фінансової можливості сплатити авансовий внесок не повинна перешкоджати реалізації його права на виконання судового рішення, особливо коли боржником за цим рішенням є державний орган.

Конституційний Суд України наголошує, що держава має позитивний обов'язок забезпечувати виконання судового рішення, проте визначеними положеннями частини другої статті 26 Закону правовим регулюванням щодо обов'язкового авансування початку примусового виконання судового рішення

особою, на користь якої ухвалене це рішення, такий обов'язок держави перекладено на вказану особу, що нівелює сутність її конституційного права на судовий захист та суперечить положенням статей 3, 8, частин першої, другої статті 55, частин першої, другої статті 129 Конституції України.

Положення частини другої статті 26 Закону, що визнані неконституційними, втрачають чинність з дня ухвалення Конституційним Судом України цього Рішення тобто 15.05.2019.

Рішення Конституційного Суду України є обов'язковим, остаточним та таким, що не може бути оскаржено.

Старший державний виконавець
Дніпровського районного відділу
державної виконавчої служби міста Київ
Головного територіального управління
юстиції у місті Києві — Воротнікова Анна Сергіївна